

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 10P/60/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5613209192
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 12. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Uličná
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2013:5613209192.4

Uznesenie

Okresný súd Liptovský Mikuláš v právnej veci starostlivosti o maloleté deti E., I., nar. XX. X. XXXX a J., nar. XX. X. XXXX, obidvaja bytom ako matka, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, deti rodičov: E. E., nar. XX. X. XXXX, bytom A. E., C. XXX/X, zastúpenej JUDr. Zuzanou Medveckou, advokátkou so sídlom v Liptovskom Mikuláši, Garbiarska 695 a E. W., nar. X. XX. XXXX, bytom Ž.-J., S. XXX/XX, v konaní o návrhu otca na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností a o návrhu matky na zmenu a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností, o návrhu otca na nariadenie predbežného opatrenia, takto

rozhodol:

Návrh otca na nariadenie predbežného opatrenia **s a z a m i e t a .**

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom na začatie konania, doručeným Okresnému súdu Liptovský Mikuláš dňa 5. 9. 2013, sa matka maloletých detí E., I. I. J., domáhala zmeny a úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom tak, že maloletý J. sa zveruje do jej osobnej starostlivosti, s právom maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok, za súčasného uloženia povinnosti otcovi prispievať na jeho výživu sumou 500 eur mesačne, zvýšenia výživného na maloletú I. na sumu 500 eur mesačne, od 6. 6. 2013, úpravy zastupovania a správy majetku maloletej I. a úpravy stretávania s maloletými deťmi na základe vzájomnej dohody. V návrhu uviedla, že rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 12. 2. 2003, sp. zn. 13Nc/55/02, bola schválená rodičovská dohoda, ktorou bola maloletá I. zverená do jej osobnej starostlivosti, pričom rozsudkom zo dňa 10. 3. 2005, sp. zn. 6P/35/2003, bola schválená rodičovská dohoda, ktorou si dojednali povinnosť otca prispievať na výživu maloletej sumou vo výške 1000 Sk mesačne. Taktiež majú spoločnú vyživovaciu povinnosť k maloletému J., ku ktorému doposiaľ výkon rodičovských práv a povinností upravený nebol.

Návrhom na začatie konania, doručeným Okresnému súdu Liptovský Mikuláš dňa 11. 9. 2013, sa otec maloletých detí E., I. I. J., domáhal úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k deťom tak, že sa zverujú do jeho osobnej starostlivosti, za súčasného uloženia povinnosti matke prispievať na výživu detí minimálnym výživným, s právom oboch rodičov maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok. V návrhu uviedol, že po úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej I. v roku 2006 obnovili s matkou spolužitie. Ich spoločné bydlisko bolo v A. E., na ulici A. Č.. XXX/X, od decembra 2011. S matkou maloletých detí sa dohodli, že od septembra 2013 začnú nové spolužitie v mieste jeho trvalého bydliska v Ž., kde aj pripravoval podmienky na príchod matky a návštevu škôl s deťmi. Dňa 1. 9. 2013 vypratali spoločný byt na ulici A., matka s deťmi odišla bývať ku svojim rodičom, deti nastúpili do Základnej školy v Z.. Matka mu však oznámila, že s ním spolužitie obnoviť nechce a odmietla mu deti vydať.

Uznesením zo dňa 9. 10. 2013, č. k. 10P/60/2013-44, súd nariadil predbežné opatrenie, ktorým upravil stretávanie otca s maloletými deťmi na každú stredu od 15.30 hod. do 18.00 hod. a každý párný týždeň od piatku od 17.00 hod. do nedele do 18.00 hod., uložil matke povinnosť maloleté deti na styk s otcom riadne pripraviť a maloleté deti mu odovzdať v mieste svojho bydliska a otcovi povinnosť maloleté deti

matke po ukončení styku odovzdať v mieste jej bydliska, vo zvyšnej časti návrh otca na nariadenie predbežného opatrenia zamietol a obmedzil trvanie predbežného opatrenia do právoplatného skončenia konania vedeného Okresným súdom Liptovský Mikuláš pod sp. zn. 10P/60/2013.

Základná škola Z., A. E. v správe zo dňa 27. 9. 2013, súdu oznámila, že maloletý J. E. je žiakom 1. B triedy. Školské pomôcky má pripravené, rovnako chodí pripravený na vyučovanie. Vzdeláva sa podľa individuálneho vzdelávacieho plánu. Maloletá I. E. je žiačkou 6. A triedy. V minulom školskom roku prospela s vyznamenaním. Na vyučovanie chodí pripravená, školské pomôcky má zabezpečené. Je vzdelávaná podľa individuálneho vzdelávacieho programu v slovenskom jazyku a angličtine. Bola jej udelená pochvala za reprezentáciu školy v športovej, výtvarnej a astronomickej súťaži, za úspešné riešenie geografickej olympiády. Niekedy má problém kontrolovať svoje emócie, prudšie reaguje na napomenutie, zvykne byť náladová. Starostlivosť o deti zabezpečuje matka, ktorá chodíva aj na rodičovské združenia. Otec sa sám ponúkol, že v školskom roku 2013/2014 uhradí všetky potrebné školské výdavky.

Kolízny opatrovník maloletých detí v správe o prešetrení pomerov v rodine rodičov uviedol, že matka s deťmi býva od 3. 9. 2013 v byte so svojimi rodičmi. K dispozícii má jednu izbu, ktorá je zatiaľ vybavená nábytkom jej brata, ktorý sa má vysťahovať. Deti majú primerané podmienky na bývanie, prípravu do školy a trávenie voľného času. Z domu deti odchádzajú o 7.10 hod., J. zo školy, resp. z družiny, odvádzajú matka. Obe deti sa v škole stravujú. Maloletá I. navštevuje astronomický krúžok v utorok, turistický krúžok v sobotu a základnú umeleckú školu, výtvarný odbor, vo štvrtok. Rodičia maloletých detí bývali v spoločnej domácnosti do 3. 9. 2013. Matka maloletých detí uviedla, že maloletý J. neodmieta otca, po jeho odchode sa na neho často pýta. Maloletá I. vníma nezhody rodičov, má na otca iný pohľad, bojí sa jeho, aj jeho matky, často bola svedkom ich vzájomných hádok. Maloletý J. navštevuje školskú družinu každý deň do 15.00 hod. Maloletá I. navštevuje v utorok astronomický krúžok do 15.30 hod., v štvrtok výtvarnú do 16.30 hod., v sobotu navštevuje turistický krúžok, kde nie sú pevné rozpisy. V pondelok, stredu a v piatok končí školské vyučovanie obedom o 13.10 hod. Deti sa s otcom stretli od odchodu zo spoločnej domácnosti asi 4 krát po 2 hodiny, matka stretávaniu nebráni, nechce však, aby zaťažovali deti do riešenia problémov. Otec obýva rodinný dom v Žiline, ktorý je v rekonštrukcii, prerába podkrovné bývanie. Jedná sa o dvojizbový rodinný dom s kuchyňou a sociálnym zariadením. V dome sa nachádzajú 2 izby, v jednej býva otec, v druhej jeho matka. Súčasný priestor, ktoré sú obývané otcom, sú vhodné pre stretávanie sa s deťmi, resp. osobnú starostlivosť o deti, prostredie u otca pôsobilo slušne, čisto, pokojným dojmom.

Matka maloletých detí pri výsluchu na súdnom pojednávaní dňa 24. 10. 2013, okrem iného, uviedla, že v spoločnej domácnosti s otcom detí nežijú od 2. 9. 2013. S otcom detí zvažovali, že by išli bývať k jeho matke, avšak je tam málo priestoru, je tam aj pes, pričom deti aj ona sú astmatici, taktiež prihliadajú na vzájomné vzťahy. Poprela dohodu s otcom detí o spoločnom bývaní v Žiline. Býva v byte so svojimi rodičmi, jedná sa o 3-izbový byt, pričom v dispozícii má jednu izbu. Od septembra sa otec s deťmi stretol 7 krát. Deti sa po návrate od otca nevedeli sústrediť na svoje povinnosti, pripraviť sa na vyučovanie. J. bol spokojný. Maloletá I.Á. povedala, že radšej sa zabije, ako by išla k otcovi na návštevu. Vzťahy otca s maloletou I. počas bývania v spoločnej domácnosti boli rôzne. Poukázala na to, že otec sa k deťom nesprával adekvátne, vzhľadom na ich poruchy učenia, čo zanechalo znaky na ich psychike. Maloletý J. sa na otca teší, že nakoľko mu niečo kúpi. Maloletá I. sa k otcovi ísť nechcela. Deti motivuje, aby išli k otcovi, pokiaľ otec telefonuje, dá mu ich k telefónu. Maloletá I. k otcovi ísť nechce, nakoľko sa pri ňom bojí vyjadriť svoje pocity, niekedy sa dohodne s kamarátkami na inej aktivite, potom nestíha.

Otec pri výsluchu na súdnom pojednávaní dňa 24. 10. 2013, okrem iného, uviedol, že s matkou detí nebývajú v spoločnej domácnosti od 1. 9. 2013. Poukázal na to, že matka nedokáže rozpoznať skutočnosť a fikciu. Cez deň pospáva, nevenuje sa domácnosti. On od detí žiada, aby si plnili svoje povinnosti. Prostredie matky nepovažuje za vhodné na výchovu detí, nakoľko nie sú vedené k plneniu si ich povinností, ktoré deti v ich veku bežne zvládajú. Starý otec detí tiež nie je osoba vhodná z hľadiska výchovy detí. Matka detí nemá vytvorené pracovné návyky, naposledy pracovala v roku 1999. Matka sa nedokáže adekvátne s maloletou I. učiť, keďže niektorým veciam nerozumie.

MUDr. Alžbeta Močiliaková, psychiatricka, súdu dňa 26. 9. 2013 oznámila, že matka je evidovaná v jej ambulancii od 20. 2. 2008. Na kontroly chodila nepravidelne a sporadicky, posledná kontrola bola 23. 5.

2011, 4. 7. 2011 si prišla dať predpísať lieky a 11. 9. 2013 prišla s dcérou na kontrolné vyšetrenie. Matka je spôsobilá zabezpečovať starostlivosť o maloleté deti.

Dňa 22. 11. 2013 otec predložil súdu e-mailovú komunikáciu s poverenou pracovníčkou kolízneho opatrovníka a svojou právnou zástupkyňou v období mesiacov október - november 2013.

Návrhom na nariadenie predbežného opatrenia, doručeným súdu dňa 19. 12. 2013, sa otec domáhal bezodkladného umiestnenia detí pod odborný dohľad a liečbu na psychiatrické oddelenie Psychiatrickej kliniky MFN a JLF UK v Martine alebo podľa výberu súdom. V návrhu uviedol, že v súčasnej dobe sa o deti stará ich matka, pričom jemu je umožnený styk s deťmi len vo vymedzenom rozsahu, na základe vydaného predbežného opatrenia. Matka o odmieta informovať o zdravotnom stave detí, o ich prospechu a sústavne dlhodobo blokuje jeho pokusy o telefonické hovory, odmieta s ním viesť osobný rozhovor. Na základe jeho mnohých sťažností navrhol kolízny opatrovník detí mediáciu s matkou detí na deň 11. 12. 2013, na ktorý sa pre krátkosť času nemohol dostaviť. Následne bol určený náhradný termín na 18. 12. 2013, ktorý matka účelovo zmarila. Na uvedenom mediačnom stretnutí sa prejednávala aj dohoda o pobyte detí počas vianočných sviatkov. Matka s jeho návrhom dohody nesúhlasila, poukazujúc na neodkladný program detí na Vianoce a Silvestra. Z uvedených dôvodov považuje plánované psychologické vyšetrenie detí za skreslené, z dôvodu jeho minimálneho styku s deťmi a cielenej psychickej manipulácie detí matkou a ostatnými členmi rodiny z bydliska detí. U matky detí často pozoroval infaltné postoje, vedúce k odklonu od optima a jeho pozitív, od septembra 2013 eviduje cielelné eliminovanie otca detí zo života detí, s cieľom matky privlastniť si spoločné deti. U detí eviduje výraznejší prejav jeho devalvácie ako otca, nepriateľstvo. Uvedenú skutočnosť považuje za vážny problém, pokiaľ ide o zdravý vývoj detí. Eviduje veľmi silné kontroly matkou, aj iných príslušníkov z bydliska detí, nielen správania sa detí, ale aj ich cítenia a myslenia. Matka detí je presvedčená, že pozná deti lepšie, než deti poznajú samé seba, že vie lepšie ako deti čo si deti v skutočnosti myslia, cítia, čo chcú a čo robia. Za posledné obdobie sa matka snaží ovplyvňovať deti proti nemu a úplne ho vylúčiť zo života detí, a to nízkym počtom kontaktov s ním, priebežným tokom informácií vrátane hodnotení, vytváraní postojov detí, ich emocionálnych reakcií, korupciou detí, odhaľovaním vinníka. Aktuálne eviduje názory detí, ktoré nie sú prejavom ich slobodnej vôle, ale dôsledkom manipulácie matkou, pripomínajúcim tzv. „vymývanie mozgu“. Nakoľko matka naďalej bráni akémukoľvek styku s maloletými deťmi a trvanie tohto stavu vážne narušuje jeho vzťah k deťom a ohrozuje zdravý vývin detí, je dôvodné, aby do konečného rozhodnutia súdu o úprave a zmene výkonu rodičovských práv a povinností súd dôkladne a bezodkladne konzultoval a zhodnotil ním uvedené pozorovania, v súčinnosti so špecializovanými súdnymi znalcami z odboru detskej psychológie a psychiatrie, aj za podmienky bezodkladného okamžitého ústavného dohľadu detí, pre odvrátenie deštrukcie života a zdravého vývoja detí.

K návrhu na nariadenie predbežného opatrenia priložil otec e-mailovú komunikáciu s poverenou pracovníčkou kolízneho opatrovníka ohľadne termínu mediácie.

Podľa § 102 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, ak treba po začatí konania dočasne upraviť pomery účastníkov alebo zabezpečiť dôkaz, pretože je obava, že neskôr ho nebude možné vykonať alebo len s veľkými ťažkosťami, súd na návrh neodkladne nariadi predbežné opatrenie alebo zabezpečí dôkaz. V záujme maloletého dieťaťa môže súd po začatí konania vo veci starostlivosti súdu o maloletých na návrh nariadiť predbežným opatrením účastníkovi, aby do času rozhodnutia vo veci úpravy pomerov maloletého dieťaťa zabezpečoval osobnú starostlivosť o dieťa, ktoré je v čase podania návrhu umiestnené v zariadení na výkon rozhodnutia súdu. Ak súd rozhoduje o predbežnom opatrení podľa druhej vety, o návrhu na predbežné opatrenie rozhodne najneskôr do 30 dní od podania návrhu; ustanovenia § 75 až 77 sa použijú primerane.

Podľa § 102 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, v konaní, ktoré môže súd začať aj bez návrhu, úkony podľa odseku 1 vykoná aj bez návrhu.

V súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami súd návrh otca na nariadenie predbežného opatrenia zamietol, nakoľko nemal preukázanú jeho dôvodnosť. Podmienkou pre nariadenie predbežného opatrenia je osvedčenie, že bez okamžitej, i keď len dočasnej, úpravy právnych pomerov, by bolo právo účastníkov konania ohrozené. Jedná sa pritom vždy len o úpravu predbežnú a nie konečnú, ktorá spravidla neupravuje právny vzťah, ktorým má byť rozhodnuté vo veci samej. Pred nariadením predbežného opatrenia preto súd nemusí zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie

meritórneho (konečného) rozhodnutia a pri zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený na dokazovanie. Musí však byť osvedčené, že bez okamžitej úpravy právnych pomerov by boli práva účastníkov ohrozené a utrpeli by ujmu. Obsah predbežného opatrenia by zásadne mal byť odlišný od obsahu rozhodnutia vo veci samej, aby sa ním neprejudikovalo konečné riešenie veci. Podaným návrhom na nariadenie predbežného opatrenia sa otec domáhal umiestnenia detí pod odborný dohľad a liečbu na psychiatrické oddelenie Psychiatrickej kliniky v Martine. Základné ustanovenie § 76 ods. 1 písm. b) O. s. p. umožňuje, aby súd predbežným opatrením odovzdal dieťa do starostlivosti druhého z rodičov alebo do starostlivosti toho, koho označí súd. Neumožňuje však dočasné umiestnenie dieťaťa do zdravotníckeho zariadenia. Súdu neprislúcha oprávnenie rozhodnúť o hospitalizácii dieťaťa v zdravotníckom zariadení. Súd môže uložiť predbežným opatrením povinnosť rodičovi odovzdať dieťa do starostlivosti inej osoby ako rodiča vtedy, ak rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o dieťa. Jedná sa teda najmä o prípady dočasnej úpravy pomerov v konaniach o náhradnú starostlivosť (náhradnú osobnú starostlivosť, pestúnsku starostlivosť, ústavnú starostlivosť). Odovzdanie dieťaťa do zdravotníckeho zariadenia na účely jeho liečby však Zákon o rodine neumožňuje. Nakoľko sa jednalo o konanie, ktoré je možné začať aj bez návrhu, súd skúmal, či nie sú dané dôvody pre nariadenie predbežného opatrenia iného druhu vo vzťahu k osobnej starostlivosti o maloleté deti. Súd však skutočnosti pre nariadenie uvedeného predbežného opatrenia osvedčené nemal. Maloleté deti sú v súčasnosti v starostlivosti matky, v starostlivosti matky neboli osvedčené nedostatky, ktoré by ju zo starostlivosti o maloleté deti vylučovali, pričom otec má upravené stretávanie s deťmi súdom vydaným predbežným opatrením.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu **m o ž n o p o d a ť** odvolanie v lehote 15 dní odo dňa doručenia uznesenia prostredníctvom Okresného súdu Liptovský Mikuláš na Krajský súd v Žiline v troch vyhotoveniach.

Podľa § 205 ods. 1 O. s. p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje, dátum, podpis) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O. s. p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 O. s. p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.